

Savaitinis laikraštis
"GARSAS"
 Leidžiamas
 Susivienijimo Lietuvių R. Kat.
 Amerikoje
 Išleista kas Ketvergas.
 Prenumeratos kaina:
 Metams \$1.50
 Pusei metų \$1.00
 Užsienyje \$2.50
 Apgarsinimų kainos ant parei-
 kalavimo.
 Adresas:
"Garsas"
 456 Grand St., Brooklyn, N. Y.
 Tel. Stagg 3837.

GARSAS

Organas Susivienijimo Lietuvių R. Katalikų Amerikoje.

Entered as second class matter May 31, 1917, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of August 24, 1912.

Lithuanian Weekly
"GARSAS"
 Published every Thursday by
 Lithuanian Roman Catholic
 Alliance of America
 P. Mulevicius, Secretary and
 Business Manager.
 Julius B. Kaupas, Editor.
 Yearly Subscription rates:
 In United States \$1.50
 To Foreign Countries \$2.50
 Advertising rates on application.
 Address:
"Garsas"
 456 Grand St., Brooklyn, N. Y.

No. 1

KAINA 5c.

KETVERGAS, SAUSIO (JAN.) 3, 1918.

SINGLE COPY 5c.

Vol.-Metai II.

Iš Centro Raštinės.

Organo reikalais.

Centro Valdybai nuteris, pradėdant su šiuo numeriu organas bus leidžiamas šešių puslapių, vietoje aštuonių. Tas daroma, kad sumažintus išlaidas.

Taipgi nuo pereinęs savaitės likosi sulaužyta sutartis (kontraktas) su pirmiau spaudžimais ir organo spaudžinimas perkelta į kitą vietą. Kaip pereinęs savaitės organo spauda rodo, manau, "Garso" išvaizda ateityje bus geresnė, negu iki šiol. Pareitas dvi savaitės vietovės organas gerokai pavėlavo. Priežastis — didžiulės šventės. Krason buvo atiduota, kaip ir paprastai, bet stokuojant krasoje atskirų mašų ir esant apverstai kalėdinėmis dovanomis, laikraščiai buvo pristatomi diena-kita vėliaus.

Nariai, norintieji permainyti savo adresą, malonės mums rašant pažymėti savo kuopos numerį, prie kurios priguli. Nors to atkartotinai yra prašoma, bet nemažai randasi tokių, kurie praneša savo naują adresą, bet nepažymi kuopos numerio, nė seno adreso. Kada taip reikalaujant prašymas nebuna išpildytas, tai tada kelia triukšmą, rugoja, kad organas nėra siunčiamas. Rašant į Centro Raštinę, ar organo Administraciją, Susiv. ar organo reikalais, visada pažymėkite savo kuopos numerį, o tuomi palengvinsite mums darbą ir reikalavimai bus veikiai išpildomi.

Pradedant Naujus Metus.

Šis organo numeris prirengiamas spaudon kaip tik baigiantis seniems metams. Atskaitos todėl dar nepradėjo tilpti. Pradės skančiame numeryje. Malonės atidžiai tēmyti.

Su Naujais Metais geistina, kad pas Susiv. narius gimtų ir nauja energija darbuotis Susiv. labui. Pasistatykite sau kiekvienas už pareigą, kad per sekančius metus prikabinus nors po vieną naują narį. Tas bile vienam nebus sunki užduotis. Jei tą išpildysime, mūsų organizacija pasidvigubins, ir mes galėsime nuveikt daugiau, negu dabar.

Apdraudos Savaitės reikalais.

Šiomis dienomis Centro Raštinė labai užimta prirengimu metinių atskaitų, todėl Apdraudos Savaitės planu gaminamus paliekama keliatū dienų vėliaus. Vienok renkiama spartė pri darbo. Triukšmingoji agitacija, kova su apsilėidimu ir iš kitos pusės su mūsų tikybos ir doros priešais iškilmingai prasidės kovo pirmą dieną, šių metų. Kuopos ir nariai prisirengkite, darykite planus, kaip savo apielinkėse užstatavus, kad sugebatumėte savo priešų tvirt-

ves, suorganizavus, kur dar nėra, S. L. R. K. A. kuopas, ir esančias sudrutinus.

Pradėjus rengties, reikia džiaugtis, kad tas darbas ne vienam Centru teripi. Rūpinasi ir netituluoti nariai. Štai p. P. Petrėnas iš Rockford, Ill., jau prisūnė Centro Raštinės savo plianus ir nurodymus, taipgi žiupsnelį patarimų apie skelbimasi. Žada dar ir daugiau, kad viską sutvarkius ir paleidus pamankingai į plačiąją Ameriką. R. K. A. prietelių turi nemalonių gerų minčių. Apdraudos Savaitės plianų išdirbimui. Kol kas vien medžiaga renkiama. Netrukus tikimasi įvyks ir Centro Valdybos susirinkimas, kuriis dargi nuo savęs pridės gerų sumanymų visiems plianams pasekmėms, gal įvykinti. Viskas duoda vilties gėroms pasekmėms, jei tik visa tai nariai išpildys, ką žada ir mano. Budėkime.

P. Mulevicius, Centro Raštininkas

Nuo Redakcijos.

"Garsas" sumažintas. Naujus metus sumažintu laikraščiu sutikti nemalonu. Nežinia, kaip skaitytojai, bet redakcija iš sumažinimo graudinasi. Nedelto, kad laikraščio vertė ar intalpa sumenkėtu, bet jau delto, kad "išsitiesti" nebus tokio lauko. Paprastai, visų laikraščių redakcijos turi nemažą sąvymeilės: nori, kad jų laikraštis būtų kodidžiausias, koindimaušias, kogražiausias. O čia paima ir sparnus apkarpo visu ketvirtadaliu.

Vienok nenusimename. Manysime. Kad maždaug tiek pat medžiagos sutalpinus, kiek pirma, mažiname raidės, paskelbimus sutraukiame. Kiekvieną raštams vietą keleriopai branginti pradėdame. Medžiagą taip suspausime, kad galų gale tiek pat skaitymo duosime, kaip ir 8 "Garso" puslapiuose. Tikėsime, kad skaitytojus patenkinsime tiek pat, kiek ir prie pirmesnio laikraščio formato.

Lyginai apatija lietuvins amerikiečius užnyko, tarsi nepaisymo dvasia užslėgė.

Ar daug mes aptariame, ar labai atjaučiame, kad va, šio se dienos, mūsų tėvynės, mūsų tautos likimas sprendžiamas? Atminkim tai, kad su Lietuva rubežinjančiosios valstijos apie Lietuvos likimą tariasi, svarsto. Rusija su Vokietija nuspręs, ar bent sudarys aplinkybes, kad Lietuvos gyventojai Lietuvos likimą nuspręstų. Iš visako matyti, kad Rusija susitarkys. Žinoma, del to karė nepasiliaus. Gal būt Vokietija vėliau sumušta. Bet

Vokietija reikalauja neprigulmingos Lietuvos, Latvijos ir Lenkijos.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N.Y., on Jan. 2, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Rusai stovi už apsisprendimą.

Prirengiamosios sutartys padaryta ant daugelio punktų buvusiose taikos derybose Lietuvos Brastoj: Rusijos ir centralinių valstijų delegatai sutiko ant sekamų dalykų:

1. Priverstinai teritorijų, laike karės užimtų, prijungimas neįeina į tarkininkaujančių valstijų programą. Kas del kariuomenės, dabar laikinai užimtas teritorijas, turi būti pažymėta taikos sutartyje, apie užimtų žemių apleidimą, jeigu tuo reikalau jokių sutarčių anksčiau nepadaryta.

2. Tarkininkaujančios (centralės) valstijos netur tikslu atimti politiską neprigulmybę toms valstijoms, kurios laike karės prarado.

3. Prie tos ar kitos valstijos priklausomybės klausimas, kuris paliečia tautos neprigulmybės neturėjusias, keturliopio alijanso manymu yra, kad tas klausimas negali būti tarptautiniu keliu išrištas. Tokiame atveju jis turi būti išrištas kiekvienos valdžios paskirium su žmonėmis, konstitucijos užbriežtais budais.

4. Taipgi, sulyg keturliopio alijanso valdininkų užreiskimo, mažumos teisių apsaugojimas yra viena pamatinių dalių iš žmonių teisių prie apsisprendimo, kaip tai konstitucija nurodo.

5. Alijantų (teutonų) valdžios taipgi pripažįsta šį principą. (Tai atsinčia prie paragrafo 5 rusų pasiulytu taikos išlygų; juo išreiškiam, kad nė vienai valstijai nebut atlyginta už karės pailoštus nuostolius iš specialio fondo, į kurį proporciškai kiekviena valstija sumokėti turėtų, iš kur but nukentėjusiams gyventojams atlyginta.) Esama didelio galimumo visuotino atsiskaidymo netikėti už karės pakeltas išlaidas; bet taipgi ir už padarytus karės nuostolius. Tokiame atvejuje, kiekvienos kariaujančios valstijos gali but reikalaujama atlyginimo už jos karės imtinus ir užmokėsniu už padarytus civiliams gyventojams nuostolius, aiškiam tarptautiskų teisių sulauzime. Specialio fondo sudarymas, Rusijos valdžios sumanytas, tegali buti tik tuomet svarstomas, kuomet prie taikos derybų prisidės kitos kariaujančios valstijos, prieš pažymėtą laiką.

6. Iš keturių tarkininkaujančių valstijų tik viena Vokietija kolonijas teturi.

Iš vokiečių atstovų pusės pilname sutikime su Rusijos pasiulijimais, sekamas buvo apreiškta:

"Spėka užimtų karės laiku kolonijų sugražinimas yra vienas iš pamatinių vokiečių reikalavimų, nuo kurių Vokietija jokiū būdu atsakyti negali. Panašiai, rusų reikalavimas apieisti prieš užimtas teritorijas, sutinka su vokiečių intencijomis, atsižvelgiant į vokiečių kolonijų padėjimą ir tautų apsisprendimo teise; apart visų nurodytų dalykų, rusų delegacijos propozicija dabartiniu laiku praktiskai neįspildoma yra."

Vokietija reikalauja neprigulmingos Lietuvos, Latvijos ir Lenkijos.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N.Y., on Jan. 2, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Rusai stovi už apsisprendimą.

Prirengiamosios sutartys padaryta ant daugelio punktų buvusiose taikos derybose Lietuvos Brastoj: Rusijos ir centralinių valstijų delegatai sutiko ant sekamų dalykų:

1. Priverstinai teritorijų, laike karės užimtų, prijungimas neįeina į tarkininkaujančių valstijų programą. Kas del kariuomenės, dabar laikinai užimtas teritorijas, turi būti pažymėta taikos sutartyje, apie užimtų žemių apleidimą, jeigu tuo reikalau jokių sutarčių anksčiau nepadaryta.

2. Tarkininkaujančios (centralės) valstijos netur tikslu atimti politiską neprigulmybę toms valstijoms, kurios laike karės prarado.

3. Prie tos ar kitos valstijos priklausomybės klausimas, kuris paliečia tautos neprigulmybės neturėjusias, keturliopio alijanso manymu yra, kad tas klausimas negali būti tarptautiniu keliu išrištas. Tokiame atveju jis turi būti išrištas kiekvienos valdžios paskirium su žmonėmis, konstitucijos užbriežtais budais.

4. Taipgi, sulyg keturliopio alijanso valdininkų užreiskimo, mažumos teisių apsaugojimas yra viena pamatinių dalių iš žmonių teisių prie apsisprendimo, kaip tai konstitucija nurodo.

5. Alijantų (teutonų) valdžios taipgi pripažįsta šį principą. (Tai atsinčia prie paragrafo 5 rusų pasiulytu taikos išlygų; juo išreiškiam, kad nė vienai valstijai nebut atlyginta už karės pailoštus nuostolius iš specialio fondo, į kurį proporciškai kiekviena valstija sumokėti turėtų, iš kur but nukentėjusiams gyventojams atlyginta.) Esama didelio galimumo visuotino atsiskaidymo netikėti už karės pakeltas išlaidas; bet taipgi ir už padarytus karės nuostolius. Tokiame atvejuje, kiekvienos kariaujančios valstijos gali but reikalaujama atlyginimo už jos karės imtinus ir užmokėsniu už padarytus civiliams gyventojams nuostolius, aiškiam tarptautiskų teisių sulauzime. Specialio fondo sudarymas, Rusijos valdžios sumanytas, tegali buti tik tuomet svarstomas, kuomet prie taikos derybų prisidės kitos kariaujančios valstijos, prieš pažymėtą laiką.

6. Iš keturių tarkininkaujančių valstijų tik viena Vokietija kolonijas teturi.

Iš vokiečių atstovų pusės pilname sutikime su Rusijos pasiulijimais, sekamas buvo apreiškta:

"Spėka užimtų karės laiku kolonijų sugražinimas yra vienas iš pamatinių vokiečių reikalavimų, nuo kurių Vokietija jokiū būdu atsakyti negali. Panašiai, rusų reikalavimas apieisti prieš užimtas teritorijas, sutinka su vokiečių intencijomis, atsižvelgiant į vokiečių kolonijų padėjimą ir tautų apsisprendimo teise; apart visų nurodytų dalykų, rusų delegacijos propozicija dabartiniu laiku praktiskai neįspildoma yra."

KRONSTADTO FORTAS ISSPROGDINTA.

Vienas Kronstadto fortų, laivyno stovyklos arti Petrogrado, išsprogdintas nepaprastai smarkios eksplozijos. Taip sako pranešimai iš Petrogrado į Londono "Times". Smulkmenų nėra.

KOKIUS TAIKAI PRINCIPUS CENTRALES VALSTIJOS PAMATAN DEDA.

Grafas Czernin, atsakdamas į Rusijos atstovų pasiulytus taikai principus, už centralės valstijas štai ką išdėstė:

Vokietija reikalauja neprigulmingos Lietuvos, Latvijos ir Lenkijos.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N.Y., on Jan. 2, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Rusai stovi už apsisprendimą.

Prirengiamosios sutartys padaryta ant daugelio punktų buvusiose taikos derybose Lietuvos Brastoj: Rusijos ir centralinių valstijų delegatai sutiko ant sekamų dalykų:

1. Priverstinai teritorijų, laike karės užimtų, prijungimas neįeina į tarkininkaujančių valstijų programą. Kas del kariuomenės, dabar laikinai užimtas teritorijas, turi būti pažymėta taikos sutartyje, apie užimtų žemių apleidimą, jeigu tuo reikalau jokių sutarčių anksčiau nepadaryta.

2. Tarkininkaujančios (centralės) valstijos netur tikslu atimti politiską neprigulmybę toms valstijoms, kurios laike karės prarado.

3. Prie tos ar kitos valstijos priklausomybės klausimas, kuris paliečia tautos neprigulmybės neturėjusias, keturliopio alijanso manymu yra, kad tas klausimas negali būti tarptautiniu keliu išrištas. Tokiame atveju jis turi būti išrištas kiekvienos valdžios paskirium su žmonėmis, konstitucijos užbriežtais budais.

4. Taipgi, sulyg keturliopio alijanso valdininkų užreiskimo, mažumos teisių apsaugojimas yra viena pamatinių dalių iš žmonių teisių prie apsisprendimo, kaip tai konstitucija nurodo.

5. Alijantų (teutonų) valdžios taipgi pripažįsta šį principą. (Tai atsinčia prie paragrafo 5 rusų pasiulytu taikos išlygų; juo išreiškiam, kad nė vienai valstijai nebut atlyginta už karės pailoštus nuostolius iš specialio fondo, į kurį proporciškai kiekviena valstija sumokėti turėtų, iš kur but nukentėjusiams gyventojams atlyginta.) Esama didelio galimumo visuotino atsiskaidymo netikėti už karės pakeltas išlaidas; bet taipgi ir už padarytus karės nuostolius. Tokiame atvejuje, kiekvienos kariaujančios valstijos gali but reikalaujama atlyginimo už jos karės imtinus ir užmokėsniu už padarytus civiliams gyventojams nuostolius, aiškiam tarptautiskų teisių sulauzime. Specialio fondo sudarymas, Rusijos valdžios sumanytas, tegali buti tik tuomet svarstomas, kuomet prie taikos derybų prisidės kitos kariaujančios valstijos, prieš pažymėtą laiką.

6. Iš keturių tarkininkaujančių valstijų tik viena Vokietija kolonijas teturi.

Iš vokiečių atstovų pusės pilname sutikime su Rusijos pasiulijimais, sekamas buvo apreiškta:

"Spėka užimtų karės laiku kolonijų sugražinimas yra vienas iš pamatinių vokiečių reikalavimų, nuo kurių Vokietija jokiū būdu atsakyti negali. Panašiai, rusų reikalavimas apieisti prieš užimtas teritorijas, sutinka su vokiečių intencijomis, atsižvelgiant į vokiečių kolonijų padėjimą ir tautų apsisprendimo teise; apart visų nurodytų dalykų, rusų delegacijos propozicija dabartiniu laiku praktiskai neįspildoma yra."

Vokietija reikalauja neprigulmingos Lietuvos, Latvijos ir Lenkijos.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N.Y., on Jan. 2, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Rusai stovi už apsisprendimą.

Prirengiamosios sutartys padaryta ant daugelio punktų buvusiose taikos derybose Lietuvos Brastoj: Rusijos ir centralinių valstijų delegatai sutiko ant sekamų dalykų:

1. Priverstinai teritorijų, laike karės užimtų, prijungimas neįeina į tarkininkaujančių valstijų programą. Kas del kariuomenės, dabar laikinai užimtas teritorijas, turi būti pažymėta taikos sutartyje, apie užimtų žemių apleidimą, jeigu tuo reikalau jokių sutarčių anksčiau nepadaryta.

2. Tarkininkaujančios (centralės) valstijos netur tikslu atimti politiską neprigulmybę toms valstijoms, kurios laike karės prarado.

3. Prie tos ar kitos valstijos priklausomybės klausimas, kuris paliečia tautos neprigulmybės neturėjusias, keturliopio alijanso manymu yra, kad tas klausimas negali būti tarptautiniu keliu išrištas. Tokiame atveju jis turi būti išrištas kiekvienos valdžios paskirium su žmonėmis, konstitucijos užbriežtais budais.

4. Taipgi, sulyg keturliopio alijanso valdininkų užreiskimo, mažumos teisių apsaugojimas yra viena pamatinių dalių iš žmonių teisių prie apsisprendimo, kaip tai konstitucija nurodo.

5. Alijantų (teutonų) valdžios taipgi pripažįsta šį principą. (Tai atsinčia prie paragrafo 5 rusų pasiulytu taikos išlygų; juo išreiškiam, kad nė vienai valstijai nebut atlyginta už karės pailoštus nuostolius iš specialio fondo, į kurį proporciškai kiekviena valstija sumokėti turėtų, iš kur but nukentėjusiams gyventojams atlyginta.) Esama didelio galimumo visuotino atsiskaidymo netikėti už karės pakeltas išlaidas; bet taipgi ir už padarytus karės nuostolius. Tokiame atvejuje, kiekvienos kariaujančios valstijos gali but reikalaujama atlyginimo už jos karės imtinus ir užmokėsniu už padarytus civiliams gyventojams nuostolius, aiškiam tarptautiskų teisių sulauzime. Specialio fondo sudarymas, Rusijos valdžios sumanytas, tegali buti tik tuomet svarstomas, kuomet prie taikos derybų prisidės kitos kariaujančios valstijos, prieš pažymėtą laiką.

6. Iš keturių tarkininkaujančių valstijų tik viena Vokietija kolonijas teturi.

Iš vokiečių atstovų pusės pilname sutikime su Rusijos pasiulijimais, sekamas buvo apreiškta:

"Spėka užimtų karės laiku kolonijų sugražinimas yra vienas iš pamatinių vokiečių reikalavimų, nuo kurių Vokietija jokiū būdu atsakyti negali. Panašiai, rusų reikalavimas apieisti prieš užimtas teritorijas, sutinka su vokiečių intencijomis, atsižvelgiant į vokiečių kolonijų padėjimą ir tautų apsisprendimo teise; apart visų nurodytų dalykų, rusų delegacijos propozicija dabartiniu laiku praktiskai neįspildoma yra."

S. L. R. K. A. organo "Garso" Administracijos Atskaita nuo spalio 1, 1917, iki sausio 1, 1918.

INEIGOS.

"Garso" prenumerata nuo S. L. R. K. A.	\$2209.52
"Garso" nuo pašalinu ir už pavienius numerius	100.00
Už skelbimus	196.75
Už spaudos darbus ir Administ. pataravimus	476.00
Už S. L. R. K. A. knygas	2.25
Už S. L. R. K. A. namo rentas	598.00
Iš S. L. R. K. A. del pirkimo raidžių ir metalo	117.41
Spalio 1, 1917 ant rankų buvo	\$3700.13
Spalio 1, 1917 ant rankų buvo	319.65
Viso	\$4019.78

ISMOKEJIMAI.

Algos ir atlyginimai	\$1209.74
"Garso" popiera, spauda ir vežimas	1249.00
Spaustuvės ir Administracijos renda	60.00
Administracijos ir Redakcijos reikmenys	25.95
Krasa	197.32
Darbas popiera, juodila ir tt.	233.31
Sviesas, jėga, siluma, telefonas, karferai ir tt.	166.10
Namo taisyimai: namų vandens dudu dėjimas, fronto taisyimas, šatigatvio lopimas	442.78
Metalas ir spaustuvės reikmenys	117.61
Viso išmokėta	\$3701.85
Viso gauta	\$4019.78
Viso išmokėta	3701.84
Sausio 1, 1918, ant rankų lieka	\$317.94

P. MULEVICIUS, "Garso" Administratorius.

KORESPONDENCIJOS

OBOS, VAIDINIMAS IR EDLNIO FONDO PAREMIMAS.

Cleveland, O. — L. D. S. 51 kp. gruodžio d. surengė prakalbas, prie jų pridėdant vaidinimą, užvardintą "Karės ir vokiečių žiaurumas Lietuvoje". Programas gerai pavyko. Kalbėtojai apibūdino organizacijos naudingumą ir pritarimo reikala. Patsai perstatymas buvo tinkantis ir publikai tik.

Po vaidinimo padaryta kolekta Kalėdinį Tautos Fondą. Aukojų kantieji:

Po 1 dol. — M. Rakauskaitė, R. Banevičius, S. Bulotė, F. Jonaitis, M. Palulionis, P. Dagilaitis, Al. Banevičius, M. Ardyjauskas, M. Buzalauskas, P. Draugelis.

Po 50c. — K. Spulevičienė, K. Jonaitis, J. Kareiva, J. Aidukevičius, J. Valukonis, V. Jurgelis, M. Šponiūtė.

Po 25c. — V. Jadrugaitis, J. Mikulskas, V. Močiutas, K. Vasiulis, P. Tušis, J. Kondrotas, V. Mikulskas, M. Greimienė, K. Šponiūtė, P. Pelenskas, V. Baltrušaitis, J. Vincaitis, A. Pautienius, M. Kraskevičius, J. Bojarskis ir Ambrzevičienė.

Su smulkesniais pasidarė \$20.- Aukavusiems, ačiū.

Kalėdinį fondą paremti žadėjo Kazimiero dr. ja. Šv. Jurgio draugai padarė kolekta, tik neteko laiko, kiek surinkta. Kaip sužinoti, kaip pasiekiau draugijų aukas.

M. J. Š.

ARTOS FONDO SKYRIAUS ATSKAITA.

Gražiai pasidaravo.

Homestead, Pa. — 23 T. F. skyriaus nuo rugsėjo mėn., 1917 m. iki mėnesio 1918 m. mėnesinių pinigų surinkta	\$79.00
Manauskų vestuvėse	16.50
Manauskų vestuvėse	11.16
Balio 30 spalio	8.09
Tragiškos paaukota roj likusiems ar šveicų priklaustiems vaikams	31.38
Už lietuviams skirtoj mėnesio, 20 gegužio d., surinkta	200.00

Labu pasidaravo	\$346.13
asarinio mėnesyje, 1917, Centran išsiųsta	182.18
Balandžio mėnesį	170.36
Rugsėjo mėnesį	196.00

Tad viso per 1917 metus surinkta ir išsiųsta \$894.92 Prie progos turimi pažymėti, kad kalėdinis Fondas Lietuvai laisvės atgauti bene bus surinkta į 200.00. Padaryta pradžia gana pasekminga buvo.

Už tokias aukas homesteadiečius tik pagirti tereikia. Jeigu ir kolonijos, kurios turi tukstančius lietuvių, su proporcinga auka pasirodytų, nereikėtų mums tiek dejuoti. Ant kiekvieno Homesteado lietuviu per šiuos metus suviršum dolerio aukos išpuola.

Visiems aukautojams vardan brangios Tėvynės Lietuvos nuodirdus ačiū priguli.

Jonas J. Grebliūnas

T. F. 2 sk. rašt.

IS DARBININKŲ GYVENIMO.

Atsiųsint gero darbų ėjimo, visvien bedarbių randasi.

Newark, N. J. Šiuo laiku Newarko miesto valdžia susirūpinusi apie naujų namų statymą Newarko ir aplinkinės darbininkams pragyventi. Mat, greitai laiku manoma į Newarko aplinkines sutraukti apie 30.000 darbininkų daugias, negu šiandien kad yra. Tie darbininkai bus sutraukti ir panaudoti prie laivų statymo, aeroplanų dirbimo ir t. t. Sutraukti į Newarko aplinkines apie 30.000 darbininkų daugias, negu šiandien kad yra, manoma, neuteiktų namų jų gyvenimui.

Už naują Newarko aplinkines pastatymų, kaip yra plenuojama, 30.000 darbininkų daugias sutraukti, galima spėti, kad tokiu būdu suvažiuotų apie 50.000. Galima tikėtis, kad su 30.000 darbininkų atvažiuotų apie 20.000 tų darbininkų šeimynų narių.

Newarke ir aplinkinėse pasidaučius ant tiek tukstančių gyventojų, namų rendos baisiai pabrangtų. Už tai reberikalo ir yra rupinamosi apie naujų namų statymo padalinimą. Sutraukti apie 30.000 naujų darbininkų į Newarko aplinkines galima tikėtis, kad pasiseks, nes bedarbių darbininkų visur randasi. (Šiandien į Port Newarką į šipjardus reikalauja suvirš 1000 darbininkų). Klausimas kyla, ar ištikrųjų tiek naujų darbininkų reikalinga? Prieš tai sykį minėjau, kad Newarko darbdaviai reikalauja po kelius tukstančius darbininkų kasdien. Tuom tarpu kas dien Newarko gatvėmis vaikščioja po kelius bedarbių tukstančius, darbo ieškančių ir negauna.

Nepakankamas užmokesnis bedarbių priežastis yra.

Kame priežastis, kad vieni, nors labai perdedami, ieško daugelio reikalingų darbininkų, o negauna? Kiti vėl vaikščioja gatvėmis, ieško darbo ir taipgi negauna? Priežastis gal ir ta, kad Newarko šiandien darbai eina pusėtina gerai, o užmokesniai maži. Tokiu būdu daugelis darbininkų meta darbą ir eina ieškoti geresnio, tinkamesnio. Tie geresnio darbo ieškotojai ir sudaro tuos bedarbių tukstančius. Miesto darbu paieškavimo biure, kur susirenka po kelius šimtus ieškančių darbui, ten taip pat suvažiuoja daugelis darbdavių, ieškančių darbininkų arba susiūčia savo reikalavimus.

Abelnai galima pasakyti, kad ant darbo ieškančių darbininkų yra pusė tiek reikalaujamų darbininkų. Padėkime tokią skaitlinę: Darbo paieškavimo biure laukia 200 darbininkų. Darbo vietų paieškavimui biuras turi 100. Ant 100 reikalaujamų darbininkų biuro vedėjas suranda tik 50, sutinkančių eiti dirbti ant darbdavių išlygų. Matome, jau šiandien darbdaviams truksta 50 darbininkų, o 150 žmonių darbo negauna. Ar tai tie 150 darbininkų yra tinginiai, kurie dirbti nenori?

Ne. Tinginiai jie nėra. Jie visi yra geri darbininkai (daugiausia šeimynų tėvai) ir kiekvienas nori, kad tik greičiau darbo gautų. Neina dirbti per tai, kad darbininką norima nusamdyti už labai mažą mokesnį. Daugelis radasi tokių reikalavimų, kad darbininkas sutiktų eiti dirbti prie sunkaus darbo už 20 centų į valandą!

Į dirbtuves daugiasia yra reikalaujama paprastų darbininkų už 25c. į valandą. Viešbučiuose, valgyklose daugelis reikalauja tokių "apsukrių", jaunų darbininkų, kurie dirbtų už \$6.00 savaitę (7 dienas) arba \$30.00 į mėnesį. Už tokias vietas ir ant tokių išlygų darbininkai, nors ir labai dirbti norėdami, nors ir suvargę nuo darbo ieškojimo, nenori eiti dirbti.

Fabrikantai Dievo įstatymus laisvėdams darbininkus dirbti verčia.

Newarko randas dar labai daug tokių dirbtuvių, kur paprasti darbininkai dirba prie sunkaus, purvino darbo už 25c. į valandą (yra kur tokius darbus dirba ir už 20c. į valandą). Darbininkai už tuos 25c. yra verčiami dirbti po 12 ir daugiau valandų į dieną. Kompanijos priverstinai, grasindamos atleidimu nuo darbo, darbininkus verčia dirbti ir nedėlioį po 10 val. Už nedėlios dieną daugiau nemoka ir darbininkai turi dirbti už tuos pačius 25 centus į valandą. Tokiose dirbtuvėse dirbdami ir matydami šalę savęs dirbančius, kurie gauna geresnį darbą ir už viršaiškį pusantro syk daugiau arba už šventadienio švėgubą kainą, meta savo darbą ir eina ieškoti geresnio.

Arčiaus prisirišėjus, pasirodo, kad kompanijų reikalaujami darbininkų tukstančiai yra neteisingi.

Jei kompanijos darbininkams apmokėtų geresnes algas ir visi šiandieniniai bedarbiai stotų prie darbo, tai Newarko neužtektų tiek darbų, kiek yra bedarbių, norinčių dirbti.

Galima spėti, ar tik Newarko ir aplinkinėse nesirastų visi tie 30.000 bedarbių darbininkų, kuriuos kompanijos mano sutraukti į šias aplinkines.

Ypatinai Newarko darbininkų algos yra mažos. Paprasti darbininkai dirba už 20 — 35c. į valandą (didžiama už 25 — 30c. į valandą). Mašinistai, karpenteriai gauna nuo 30 iki 50c. į valandą. Prie mašinistų ir karpenterių galima prilygti dir visus kitus mechanikus, kurių mokesniai panašūs yra.

Newarko aplinkinėse geresnės algos.

Newarko aplinkinėse mechanikams daugiau mokama. Elizabeth, N. J., mechanikai didžiujų geriau apmokami. Tarp Harrisono, Kearney ir Newarko nėra mokesniuose skirtumo. Bloomfield, N. J., taipgi stovi su Newarku. New Brunswick, Plainfield, Trenton (pastarasis truputį toliaus nuo Newarko), Greenwood, Linden mechanikai yra daug geriaus apmokami. Geriausia yra apmokami New Brunswick ir Plainfield, N. J. Pastaruose dviejuose miesteliuose yra gerai apmokami mašinistai. Mašinistams yra mokama nuo 40 iki 75c. į valandą. Už tai daugelis newarkiečių mechanikų Newarko nedirba, bet dirba Newarko aplinkinėse. Prie čia paminėtų Newarko aplinkinės miestelių galima būtų dar daug prirakuoti kitų mažesnių, kur darbininkai yra geriaus apmokami, bet, manau, nėra reikalo jų visų išvardinti. Pasakytinau laiku gerai apmokami darbininkai esti Newarko Port. (Tik dabar kažkas ten neaišku.) Newarko Port paprastiesiems darbininkams mokama 37c. į valandą, karpenteriams — 60c. į valandą. Kitokių darbininkų mažiaus reikalaujama. Newarko randasi du darbo paieškavimo biurai, kuriuose darbininkams darbus surašėika dovani. Viens miesto darbo paieškavimo biuras 9—11 Franklin St., antras — 45 rumas 9 Academy St. Kadangi manęs kaskurie iš tų vietų klausia laiškais apie Newarko darbus ir aš neturėdamas laiko neatsakiau, tai patariu paskaityti šią žinutę apie Newarko darbus. Nes toks pat būtų buvęs atsakymas apie darbus ir laišku. Norintiesiems važiuoti į Newarką, dar pridurčiau tą, kad Newarko darbas galima gauti atvažiavusiems ir gal geresnis, negu mano paminėti, bet aš rašiau apie didžiumą, o pavieniai kankurie atsitikimai su darbiais esti visai kitokie.

Pragyvenimas vienam žmogui "singeliui", prie lietuviškos gspadinės atsieina nuo \$6.00 iki \$7.00 į savaitę.

Beje, atvažiavusiems į Newarką ir nežinantiems kur apsigyventi, patariau apsigyventi Lietuvių salėje, 180—182 New York Ave. Kelios savaitės atgal teko pastebėti 2 vyrų, atvažiavusių iš Pittsburgh, Pa. Apie jų padėjimą nežinau, tik mačiau, kad du italu jiems buvo nepaprastai geri draugai nakvynę rodant.

Volungėlis.

NETIESA PARASĖ.

Detroit, Mich. — 32 "Garso" num. korespondentas, minėdamas apie S. L. R. K. A. kuopos susirinkimą, parašė ne tą, kas buvo nutarta. Klaidos padaryta, paskelbiant kas į valdybą išrinkta buvo ir klaida padaryta apie žemiaus paduodamas valdybos vietas. Išrinkta: finansų rašt. — K. Kristopaitis, prot. rašt. — K. Petrokas, įžd. — J. Gustaitienė ir Ona Marčiulionienė. Organizatoriai visai nebuvo rinkti, nėgi apie juos minėta.

Buvo patėmyta, kad finansų raštininkas perjaunas, tad 16 gruodžio d. įvyko ekstra susirinkimas, kame į tą vietą išrinkta J. Salinis.

J. Salinis.

ISSIRINKO NAUJĄ VALDYBĄ.

Spring Valley, Ill. — 16 gruodžio dieną 146 S. L. R. K. A. kuopa atlikė metinį susirinkimą. Perstatyta ir tą susirinkimą prisirašė 6 nauji nariai.

1918 metams valdyba aprinkta sekama: pirmininku — Juozapas Grudis, pagelb. — Albinas Filipaitis, rašt. — Antanas Getautis, pag. — Vincas Abraščinskas, įžd. — Juozapas Pakutinskas, įždo glob. — Pranas Pranekevičius ir Ona Stankevičienė.

Naujoji valdyba susideda iš darbuočių narių, tad tikimasi gero pasisekimo.

Antanas Getautis.

VISUOMET ATSIRANDA KAS NORI, KURIS GERĄ KITO VARDĄ TERŠIA.

Kaimyno Pastaba.

Kažkas save "parapijonu" pasivadinęs, iš Donoros, Pa., parašė korespondenciją "Dirvos", kurią 50 numerin patalpino. Matomai tas šiaudais pamuštas "parapijonas" dikčiai piktą moka, kad tiek daug pikto pripasakoti pataikė, rašydamas apie kun. M. Kazėno 4 metų Donoroj klebonavimo sukaktuves ir jo persikeliant į Bridgeville, Pa., atsisveiklinimą su parapijonais.

Vieną tik tiesą turbut tasai piktas parapijonas tepasakė, t. y., kad kun. M. Kazėnas vedė kovą su bedjieviais ir draugijomis, kurios yra laisvos su palinkimais į laisvamanybę ir nesivieni su Katalikų Bažnyčia. Rustybėje užkietėjęs parapijonas, matomai, dikčiai pavydėjo, kad klebonas užuojautų rodė katalikiškoms organizacijoms, kaip S. L. R. K. A., Vyčiams ir kitoms. Bet jei tas "Dirvos" laisvamanyšką skonį mėgiantis parapijonas nebūtų tokiu, kokiu pasirodė, turėtų pripažinti, kad katalikų kunigas kitokiu nė būtų negalėjo. Ar gali gi katalikų kunigas remti ir užuojautų rodyti tokiems, kurie pasirenge tapti Strazų, Jankauskų "parapijonais", nors minėtiems paukščiams niekas nerupi, kaip tik "gešetas-biznis", o per tai "tarnauja" visoms srovėms, kas jos nebūt? Kun. M. Kazėnas tad ragino, kad lietuviai liktųsi ištikimais tautai ir Bažnyčiai, o trauktųsi iš tokių draugų, kurios tautai gėdą daro.

Teršti per "Dirvą" pamėges "parapijonas" nenori suprasti, kad jei jis yra kataliku, patsai turėtų daugiau meilės parodyti katalikiškoms organizacijoms. Juk prastas tas paukštis, kuris savo lizdą teršia!

"Dirvos" intuzis korespondentas baisiai piktinasi, ką kun. M. K. ragindavęs neiti į bedievių susirinkimus bei pasilinksmimus. Nėgi su tokiais į šnekas leistas. Kas tam keistam "parapijonui" meilėsinis: ar katalikas, ar vėjuotas laisvamaniš? Iš atsiliepiu apie Vyčius ir kitas katalikų organizacijas matosi, kad jis jų nekenčia. Už laisvamanius taip užtarinėdamas, atrodo, kad pastarieji jo širdžiai artimesni. O juk save parapijonu atstosi, kataliku būti taikosi!

Vienok dori Donoro parapijonys už visą kun. M. Kazėno trisus dėkingi yra. Ten ne visi juk tokie parapijonys, kokių save laisvamaniškos "Dirvos" korespondentas persitatė. Jie užtos už gerą savo klebono, o Bažnyčios tarną varlę.

J. J. U — kas.

TIKIU TAM.

Vyras. — Pačiu, kaip tu buvai mergina, iš meilės būčiau tavo suvalges.

Pati. — Tikiu tam, nes ir dabar jau baigi pragert mano visą pasogą.

Dantis.

Kad apsaugoti save ir savo šeimyną nuo vargo ir nelaimės, apdrausk savo sveikatą ir gyvybę Busiv. L. R. K. Amerikoje.

Amerikos Lietuvių Katalikų Savaitinis Laikraštis

"ZVAIGZDĖ"

"Zvaigždė" tai seniausias Amerikos lietuvių katalikų laikraštis. "Zvaigždė" yra smagiusius laikraštis: talpina paskinusius iš visos pasaulio žinias, jas aprašydama aiškia ir suprantama kalba. "Zvaigždės" kiekviename numeryje telpa nemaža žinių iš Tėvynės — Lietuvos.

"Zvaigždės" motto buvo ir bus: Dievas, Tėvynė ir Teisybė.

"Zvaigždė" kaina metams Amerikoje \$2.00, Lietuvoje 4 rubliai. "Zvaigždė" siunčiama dykai ant pažiūrėjimo kiekvienam, kuris prisiučia savo adresą.

"Zvaigždės" adresas: 3654 Richmond Street, Philadelphia, Pa.

THE FIRST NATIONAL BANK of McKees Rocks, Pa.

T. W. Friend, Pres., C. M. Christiansen, V. Pres., H. W. Sutton, Cash. McKees Rocks, Pa.

Moka 4 nuos. ant Taupymo. Nuosidūcia pinigūs ir visas dalis sviejo ir parduoda šifkotas dalis sviejo gerų linijų.

Seniausia Banka Miestelyje.

Jeit trokšti įgyti tikrą šviesą, užsisakyk laikraštį.

"SVIESA" kurį skaidydamas pats apsišviesit kitam galėsi prie šviesos parodyti kailį.

"SVIESA" rašo labai daug pamokinančio apie žmogaus pažangumą.

"SVIESA" kainuoja metams tik 50 centų.

Visais reikalais kreipkitės adresu: "SVIESA", 46 Congress av., Waterbury, Conn.

Tik vienas iš šio burlo užsisakė "DRAUGĄ", bet "draugas" taip indomus, kad visi užsisakę draugai ir prieteliai jį nori skaityti.

Kam lysti kaimynams į akis, prašinėjant "DRAUGO" pasiskaityti, kam kitiems nesmagumus daryti, kad gali pats sau "DRAUGĄ" išsirasyti. Dienraštis "DRAUGAS" mokamas kainuoja \$4.50, Chicigoje \$6.00. Vienas numeris pamatymui siunčiamas dykai.

Adresas: "DRAUGAS", Lithuanian Daily Friend, CHICAGO, ILL.

McKEES ROCKS TRUST CO.
McKEES ROCKS, PA.
Capital \$125,000.00.
Surplus ir Undivided profits \$90,000.00.
Mokame 4 nuosintį už padėtus pinigūs. Taipgi siunčiame pinigūs ir visas dalis sviejo pigiai ir greitai.
Kalbama lietuviškai.

Pašelpinių draugijų Pirmininkai ir Organizatoriai, Sekretoriai ir visi Nariai privalo pasiskaityti knygele vardu

Apie Apdraudą

Toje knygeleje ras nurodymus, kaip apsaugoti išgelbėti vietines pašelpines draugijas nuo grėšiančių pavojų ir pražuties.

Kiekvieno gero lietuviu priedermė yra daboti, kad draugijų, prie kurių jis priklauso, ateitis būtų užtikrinta. Knygele "Apie Apdraudą" viską aiškiai aprašo: kokie pavojai pašelpinėms draugijoms grėsia ir kaip nuo jų draugijas apsaugoti.

Knygelės kaina tiktai 5c. Užmokestį galima siųsti krasos ženkleliais.

"G A R S A S" 456 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

S. L. R. K. A. Nariai, Gyvenantieji Šeimynose,

gaudami vieną organą, kiti gali gauti sekančių knygų vertės \$1.00 į metus, jei užsimokės iškalno Lėšų Fondan \$1.20.

1. Kun. A. Barba, Jo Gyvenimas ir Darbai..... 25c
2. Dievai ir Gražina..... 50c
3. Europos Istorija..... 50c
4. Kražių Šėrdynė..... 15c
5. Lietuvių - Lenkų Vainija..... 35c
6. Lietuvių Tautos Padėjimus Rusų Valstybėje. (Rusų kalboje)..... 1.00
7. Konradas Valcnodas..... 10c
8. Apie Apdraudą..... 5c

Nariai, norintieji gauti knygas vietioje organo, privalo reikalauti per savo kuopos raštinką, kurs praneša Centru nario varda, adresa ir surašę knygų, kurių norima. Knygos bus siunčiamos kuopos raštinkui adresu delei perdavimo nariui. Gavusiems knygas, metus laiko organas nebus siunčiamas.

Organo, knygų ir kitais reikalais kreipkitės Centro Raštinko adresu: P. MULEVICIUS, 456 Grand Street, Station W, Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŲ ŽEMŲ BANKAS!

Iki šiol turi 462 narių.

CASH PINIGŲ TURI DOLERIAIS..... 38,000 dol.
CASH PINIGŲ ARBA KONTRAKTŲ RUBLIAIS..... 62,000 rub.
Viso pasižadėjimų yra ant suris šimta tūkstančių dolerių.

AMERIKOS LIETUVIAI: Jei mylėtė tėvyne, norite prisidėti prie suorganizavimo laisvos Lietuvos — rašykites prie Lietuvos Žemės Banko.

Norite pagelbėti nukentėjusiems nuo karės broliams atsiųsti danti tribas, nusipirkti žyvelius, norite juos ir visą Lietuvą išgelbėti sykį nuo žydy ir kity sveltinantiųjų — rašykites prie Lietuvos Žemės Banko.

Ir tie kuriems tėvyne nerūpi, kurie meilės artymo neįtjančiute, o omeonyje tureite tik savo maulį ir pelną, ir tie rašykites prie Lietuvos Žemės Banko. Pelng turėsite, šokio du nekad neturėjote, o sykiu, ir nemoriamai, atnešite Lietuvai ir lietuviams naudą.

Vienas šėras Lietuvos Žemės Banko kainuoja 50 dolerių, du šėral 100 dolerių ir tt. Rašykites po koleto šėry. Daugiau šėry daugiau naudos.

Šėral neša kasmet procentų arba dividendus. Šėry vertė metis į metį didinasi, kapitalai kila. Taip yra visuose bankuose, taip bus ir mūsų banko.

Didžiausią vienok ūdarbį turėsimė iš maitymo plūty, kuriuos mumis vlietek sykį reiks maitinti. Dabar už 100 dolerių galima gauti apie 500 lia 600 rublių, už 200 dol. apie 1,000 iki 1,200 rublių. Ne vlietėkas ūdarbų? Nors trumai pasinudokime iš šios karės. Kad ir rizikuoti, tai jau verta.

Prisidant, bent dalį mokeskstes reikiat tuoj įmokėti. Geriaus įmokėti pusę. Daugumas prisiučia išsyk visus pinigūs, kad reikiant galima bėt tuoj maitinti.

Lietuvos Žemės Banko valdyton priėmli: Kunigas Jonas ir Lun. Tautos Filialas, p. M. W. Dash. Jų trejų vardais pinigai yra dedami į banką "Guaranty Trust Co. of New York" Prisižadėtoji arba trustee'as yra: Kun. Petkus (Brooklyn, N. Y.) ir adokatas, Mutnecich (810 Broad Str., Newark, N. J.).

Klasiant Informacijas laiškus ir prisiučia pinigūs reikiat siųsti šios adresu:

Rev. Jonas Žilinskas
50 W. Sixth St., So. Boston, Mass.

Kalėdų Dovanos

New Haveno legionas.

Svietas nuo seno žinojo, kad New Haven, Conn., gerų lietuvių patrijų randasi. Iš ten visuomet geros žinios ateina. Taip ir dabar jie išstatė už Lietuvos laisvę kovotojų legioną, kurio nariai po penkinę Kalėdoms paklojo. 58 T. F. skyriaus raštininkas Tautos Fondan aukų \$325.00 prisišdamas, sykiu pristatė jų legionierių vardus ir jų aukas. Štai jie:

Liudvis Kelneriūtė	\$5.00
Mikolas Dzikas	5.00
M. Danušienė	5.00
J. Jauzukevičius	5.00
Kun. V. Karkauskas	5.00
J. Miekevičius	5.00
J. Mačiulaitis	5.00
V. Zavarasas	5.00
K. Didvalis	5.00
Tad šiuo sykiu New Haveno patrijų sutėjo 45 dol., kurie padės Lietuvai laisvę iškovoti.	

Sheboygano Vyčiai savo pareigas atliko.

Visuomenė ir Lietuva su pagarba mīnė Vyčius, nes jie savo priedermes supranta ir pildo. Vyčiai, kur jie nebutų, ar Chicagoje, ar Brooklyne, ar Bostone, ar Sheboygane, ar kur kitur, visuomet už Lietuvos laisvę ir gerovę stovės. Taip ir Sheboygan, Wis., L. Vyčių 51 kuopos nariai Lietuvos laisvę atgauti savo dalį dėjo. Jų vardai ir aukos sekamos:

Kun. Pr. Bučys	\$15.00
Kun. J. Kazakas	5.00
J. Austrevičius	5.00
Ona Simanienė	2.00
J. Stauskas	1.00
J. Reklaitis	1.00
St. Montvydas	1.00
St. Baikauskas	1.00
Mat. Šiugžda	1.00
Smulkesnių aukų	1.25

Labu \$33.25 Apart padėkos ir pagirimo mēr kas daugiau Sheboyganiečiams sa-kyti.

Bostonas užtelėjo.

Bostono lietuviai turi vieną ypatingą: kad jau kur stversis ką daryti — ant syk žymė padarys. Mažų dalykų, smulkių aukų jie nemėgia. Taip ir dabar, kaip tik prie Kalėdinio fondo savo sunkią ranką pridėjo, tas tuojaus \$387.00 pašokėjo. Reik atsiminti, kad Bostonas tuomi tik pradžią padarė, nors jo pradžia kitų pabaigą kur kas pralenks. Su Bostono lietuviais juokū nėra: jie už Lietuvos respubliką tokias armijas išstatys, kad Lietuvos priešus ir neramybę ir baimę apnyks. Ir begip jiems tai padaryti, kad turi nemaža prakilnių draugijų, kurios viena už kitą j pirmutines už laisvę kovotojų eiles veržiasi. Štai tos Bostono draugijos ir asmenys, kurie pirmutines aukas Kalėdų fondan sudėjo:

L. D. S. 1 kuopa	\$91.00
L. Vyčių 17 kuopa	52.00
Federacijos Komitetas	25.00
Apashtal. Maldos Dr-ja	72.00
A. L. R. K. Mot. S. 13 kp.	70.00
Pilnyjų Blav. 49 kuopa	60.00
Kun. T. Žilinskas	10.00
Kun. P. Saurusaitis	5.00
J. Valentinas	2.00

Labu \$387.00

Atsiminkime gerai, kad čia tik pradžia Bostonas padarė. Pradžia graži, bet užbaiga žada dar gražnę buti.

Pavyzdingas choras.

Šv. Grigaliaus choras iš Čicero, Ill., nevien sutartinai pagiedoti ar padainuoti moka. Moka jis sutartinai ir už Lietuvos laisvę kišeniais pabarškinti. Tą palidudija choro au-ka į Kalėdinį fondą.

Šv. Grigaliaus choras iš ka-sos paaukojo \$ 5.00 Nariai sumetė \$ 9.00

Tad ir pasidarė \$14.00

Naujas miestelis ant Kalėdinio žemlapio.

Yra Šv. Valstijose miestelių, apie kuriuos mažai kas nežino. Bet kaip tik užėja koks didelis tautos reikalas, tokie miestukai visuomet

primena apie savo buvimą, o pirmena delto, kad juose kiltos dvasios lietuvių randasi.

Maine valstijoje yra miestelis Millinocket, o jame gyvena Ignacas Butenavičius. Kučių dienų jis panorėjo buti "Santa Claus", tad nuėjęs ir išpirkto "money order". Tas "money orderis" butų išėjęs \$10.00 ir ant tiek but Kalėdinis fondas užaugęs, jei ne Julijonas Kuciūnas. Pastarasis prie dešimtinės 2 dolerių pridėjo, tad del Millinocket aukos Kalėdinis fondas 12 dolerių užaugo, o iš to tik pasigerėti telieka.

Smarkus lietuvis.

Žinoma, Tamas Seveika nieko nežinojo, kad Ignacas Butenavičius Kalėdų diduko rolę vaidina, nes Tamas Youngstown, O., gyvena. Tad Tamas Seveika taip pat pasiēmė Santa Claus rolę, nuėjęs į paštą išpirkto "money order" \$25.00, savo narių aukų skelbti ne-norėdamas.

Prakalbos ir aukos.

Racine, Wis., lietuviai turėjo prakalbas. Kalbėtojų buvo kun. F. Kemėšis. Gerų prakalbų ir geras vaisius. Lietuvos neprisigulmybei išgauti aukojo:

Po 2 dol. — Kun. F. Kemėšis, Kun. V. Slavynas ir Dom. Jeckevičius.

Po 1 dol. — Juozas Zaikauskas, M. Balcevičius, V. Vasiliauskas, P. Ruigis, Pet. Atkočiūnas, Juoz. Ve-rikas, Ant. Kanauskas, Pet. Juška, kas, Juoz. Ugenskis, Ant. Gudžiū-Tam. Žizminskas, Juoz. Lazdaus-nas, Kaz. Radavičius, St. Urbonas, Juozas-Steponas, Petras Zutautas.

Kenosha savo dalį pridėjo.

T. F. 78 skyrius Kenosha, Wis., mėnesines duokles besišdamas, pridėjo čekutį už \$30.76 — tai Kenoschiečių Kalėdinė dovana.

Pirmininkas P. Jusis tą auką pristatydamas sako, kad aukotojų vardai bus savu laiku paskelbti, taigi jų nė nepridavė. Kas tie au-kotojai nebutų, visvien gerą darbą atliko ir jiems priderama padėka priguli.

Pirmutinė Pittsburgo kregždė.

Iš Pittsburgo pirmutinė at-skridusi kregždutė nieko sau atro-do. T. F. 94 skyrius iš West End Pittsburg mėnesines duokles šis-damas, prikerė į Kalėdinį dova-nų čekį už \$76.66. Tą sumą vaku-rių dalies Pittsburgiečiai sudarė perėjus kolektořiams per stubas ir aukų parinkus. Prisiuntė jie mums ir visu gerasirdžių aukas, kurie jas sudėjo. Kadangi tų davusiųjų yra daug, o vietos maža, pažymėsimė tik tuos, kurie nemažiau dolerio aukojo.

Kolektořiai Petras Vilčiauskas ir A. Vainonis surinko \$28.10. Po \$1.00 aukojo: Kaz. Jocius, Petras Tvaska, Pranas Bakšis, Pranas Ci-žauskas, Antanas Kačinskas, Jo-nas Maldzis, Vincas Kupeikas, Jo-nas Zvirblis, Augustas Šeputis, Le-onas Milašius, Vaeiovas Bartaišius, Alekas Leonavičius, Napolas Gri-galiumas, Martinas Navickas.

Surinkta per Marytę Vaskevi-čiūtę ir Tamą Rusecką \$19.65. Au-kojo po \$1.00 šie: Magdalena Lu-binukė, Juozas Pauliukonis, Agota Žukauskienė, Jonas Šeštoka, Toofilė Urbanavičiūtė, Antanas Vasiliauskas, Nikodemus Zukauskas. \$5.00 aukojo Adomas Juška.

Chicago pirmos vietos užleisti nenori.

Jei Chicago pasivarys ir toliau taip, kaip kad ligšiol varėsi, vieno bostoniško pasakymas, kad Chie-ga uždos Bostoną su Worcesteriu besivydama, gali neišsipildyti. Rol-ės persikeisti gali ir pastariem dvieju miestam gerokai kulhis pa-smaginti gali prisieiti, kad Chie-gą pralenkus. Tik žūrėkite, ką šv. Jurgio K. parapija iškirtė.

L. D. S. 29 kuopa, į Kalėdinį fondą sumetė \$36.00. Kuopa iš ka-sos paklojo \$10.00, o šie nariai pri-dėjo:

Kun. F. Kemėšis	\$4.50
Simonas Mėšika	4.00
Jonas Andrušiusas	2.25
Kun. H. Vaičiūnas	2.00
Dom. Adomaičiūtė	1.25
Mar. Vainauskienė	1.25
Tretininkų Draugija paklojo \$25.00, savo narių aukų skelbti ne-norėdamas.	

A. L. R. K. Moterų Sąjungos 1 kuopos narės štai kokias aukas dėjo:

Dvasiškas vadovas kun. I. Albavičius	\$5.00
Antanina Nausėdienė	2.00
Apol. Jecenaitė	2.00
Po 1 dol. — M. Overlingaitė, B. Lazdauskienė, A. Gilienė, Z. Mataitė, P. Petravičiūtė, P. Jociaitė, O. Staškoniūtė, P. Kasputienė, O. Staškoniūtė, F. Atkočiūtė, P. Ig-natavičiūtė, Z. Ignatavičiūtė, O. Mankuvienė, M. Varkalienė, M. A-domavičiūtė, P. Prekšaitė.	

Kaip su smulkesnėm aukom į kruvą sumušė, pasidarė \$27.00, tad iš kasos paklota \$23.00. Tokiu bu-du Mot. S-gos 1 kuopa sudėjo \$50.00.

Pasitaikė taip, kad pereito gruodžio mėnesyje chiegiečiai turėjo atsiseveikinti su veikliu nariu, p. Jonu Kazanausku, pastarajam į kariuomenę išvačiuojant. Jam šv. Jurgio parapijos salėj surengė gražias išlestuves ir prie tos progos Kalėdinį fondan \$10.55 sumetė.

Taigi iki šiam laikui vien šv. Jurgio par. Chicagoje Kalėdinį dovanų sudėjo \$561.30.

Juda ir kitos parapijos.

Dievo Apveizdos parap. ligšiol prisiuntė \$84.00. Štai kas tas aukas sudėjo:

Liet. Vyčių 4 kp. sudarė	\$45.50
iš tokių aukų:	
Kun. M. Krušas	\$10.00
Kun. J. Paškauskas	5.00
J. Naujalis	5.00
Ign. Čepanonis	5.00
L. Vyčių 4 kp. iš išdo	5.00
S. Šimulis	2.00
Po 1 dol. — M. Benevičiūtė, M. Krupinskaitė, V. Jodelis, A. Strazdas, P. Varakulis, V. Stankevičius, A. Bislis, M. Lubiniūtė, J. Baukus, E. Benevičiūtė, V. Puzas, J. Grišius. Kiti smulkesnėmis davė.	

T. F. 31 skyriaus nariai sudarė \$6.80, aukojant po 1 dol. — M. Blankienė, J. Jovaiša, J. Sležis, Al. Vakkolis, Urš. Preitkienė. Liku-sius \$1.50 smulkesnėmis sumesta.

Apashtalystės Dr-ja aukojo 7.00 Blaiviniukų 41 kp. 10.00 Moterų Sąjungos 3 kuopa 10.00 Po 1 dol. pridėjo — M. Balėi-naitė, B. Pankauskienė, P. Balėau-skaitė, Zelauskienė ir Urš. Preiti-kienė.

Tiek tuo tarpu iš Dievo Apveiz-dos parapijos. Reik čia pažymėti, kad Chicago dar galutinio žodžio netarė, nors jau septintą šimtinę krauti baigia. Dievo Apveizdos pa-rapija pasėkti. Žada dar ir kitos Chicagos parapijos. Žinoma, ir ge-rai padarys.

LEWISTON, LAWRENCE ir ATHOL TURĖJO PRAKAL-BAS.

Lewiston, Me.

Šis miestelis mažas, lietuvių jame nedaug, bet gerų žmonių čia visvien yra. Tautos Fondo sekre-torius čia atvažiavę ir kalbėjo 22 gruodžio d. Sakė 3 prakalbas: apie vyčių, darbininkus ir Lietuvos laisvę.

Lewiston vyčių 2-ra kuopa jau prieš prakalbas padarė pradžią ir surinko \$14.05. O prakalbose išgir-dę apie Lietuvos Respublikos įstei-gimą, prakilnesni Lewistoniečiai nesigailėjo aukų. Pirmas dešimtinę (\$10.00) paklojo p. Steponas Bug-navičius, uolus Lewistono veikėjas. Jo dešimtinė padėjo pamatą toli-mesnėms aukoms. Štai lewistonie-čių aukos:

1) Steponas Bugnavičius	\$10.00
2) Simonas Ivaskevičius	10.00
3) Zofija Rimaitė	6.00
4) Petras Jasūnas	5.00
5) Step. Klerinskaitė	5.00
6) Bronė Ivaskevičiūtė	5.00
7) Marcelė Bernotaitė	5.00
8) Valerija Vaičiulaitė	5.00
9) Jonas Paušis	5.00
10) Elena Rimaitė	2.00
12) Kl. Jassas	1.50

Po \$1.00 aukojo šie: B. Matkai-tė, K. Romanauskas, A. Varanee-kis, N. Mikštas, A. Jakutis, B. Ja-kutis, Pr. Milieška, N. Nikšta, A. Auskaitis, P. Kauneckis, J. Kaz-lauckis, K. Juškus, J. Šaltis, S. Vaitkus, O. Kaulakaitė, K. Alber-taitė, M. Meškienė, T. Damkienė, P. Vaičiulaitė, E. Ribokaitė, M. Dailydaitė, Al. Ivaskevičius, K. Ja-sas, A. Žarauškas, A. Juška, V. Ja-sas, J. Sakalauskas, E., Sadulienė, M. Milerienė, K. Maineris, J. Šepe-kaitė, Iz. Petrikaitė, M. Ivaskevi-čienė.

Viso labo, su smulkiomis auko-mis, susidarė \$101.00.

Naujas 99 skyrius ir gi susitvėrė. ir gavo 37 narius. Valdybon išrink-ta: pirm. Marijona Dailydaitė, 78 Oak St., rašt. Aleksandras Ivaske-vičius, 23 Knox St., ir išd. Teklė Domkienė, P. O. B. 197. Valdybon pateko darbštus ir Lietuvą mylin-tys nariai, tad tikimasi iš jos daug gražaus darbo.

Velijame naujam skyriui daug ištermės gražiausiam Tautos darbe!

Lawrence, Mass., davė didžiausią auką.

Lawrence'o lietuvių kolonija nuo senų laikų tvirkinama, dar ne-spėjo visi išstvirkti. Nors čia ir su-sitelkė daug tamsių pajėgų, bet darbštus patrijotas kun. Pr. Vir-mauskis visomis spėkomis mokina žmones ir rodo jiems gražų pa-vyzdį.

Kun. Pranas Virmauskis visus sukirto!

Daug yra turtingų žmonių, ku-rie mažai tedavė savo Tėvynei, ma-žai gelbėjo Lietuvai prie laisvės irties. Daug yra neturtingų, bet patrijotų, kurių sukudus kišenė ir krikščioniška širdis didžius darbus nuvargintai tautai atliko ir pada-rė gėdą suakmenėjusiai turtinges-niųjų širdžiai.

"Ek, gražios kalbos, kalbės!... Ko jūs vertos be gražių darbų?... Kada tautos namai — Lietuva — dega ir liepsnoja, ką gelbės bė-gti aplink tuos namus ir visa ger-kle šaukti, vieton kad vandenį į liep-snaitį pilti!..."

Kun. Pr. Virmauskis mažai te-kalba, o daug daro. Kada priėjo jo eilė padėti Lietuvai Kalėdinę do-vaną, tai jis nieko nesakė, o už jį prabilo \$50.00 Lietuvos neprisigul-mybei. Tai didžiausia Kalėdinė do-vana nuo jauno tautos kunigo, nes-enai tepradėjusio Dievo aukurui tarnauti. "Dar niekas ligšiol tokios didelės Kalėdų dovanos — Lietuvai nesuteikė, kaip kun. Pr. Virmaus-kis, nors ir daugelis galėjo.

Štai Lawrence'o lietuvių aukos, T. F. sekretoriaus prakalbose, 23 gruodžio d. surinktos:

1) Kun. Pr. Virmauskis	\$50.00
2) Antanas Petronis (sky-riaus pirmininkas)	10.00
3) Ignas Umpa	5.00
4) Vladas Rušilas	5.00
5) Jonas Būdulis	4.00
6) Petras Jaskelvičius	2.00
7) Jonas Jaura	2.00
8) M. Grenda	1.50

Po \$1.00 aukojo šie: J. Roma-nauskas, O. Šaparauskaitė, K. Pur-vėnis, O. Januškytė, M. Pazelec-kiūtė, A. Gevišienė, O. Janulevi-čiūtė, M. Svirintūtė, K. Rujputis, O. Šnapauckienė, J. Vimeckas, M. Pa-lučiuūtė, J. Ambrozevičius, P. Gri-na. L. Čebatūtė, J. Žukaitis, M. Miš-kinis, J. Saibutis, B. Paplauskas,

Jezekevičienė, Karskienė, J. Kaz-lauckas, St. Paplauskas, Pr. Vana-ras, K. Atkušunus, S. Karlauskas, K. Dėjis, J. Streičūnas, J. Zupkau

(Tąsa ant 5-to puslapio.)

Severos Gyduoies užlaiko seimynos sveikata.

Žiema jau Atėjusi
su savo kosuliais, peršalimais ir gripais. Nepareyk kosuliu iš-sipūsti. Tuojais įsivaikyk ir tokiu būdu išvengsi bereikalingų komplikacijų. Imkia

Severa's Balsam for Lungs

(Severos Balsamą Plaūgiams), o netrukus patyri, kad tatau yra puikus vaistas gydymui nuo kosulio, užkimimo ir spazmodiško smaugulio. Jis yra tvirtai reko-menduojamas, kaip vaikas taip ir suaugusiems. Pilnus nu-rodymus rasite prie kiekvienos butelės. Kaina 25 ir 50 ct. Parsiduoda visose apiekose.

Ar turi kopiją Severos Lietuviško Kalendoriaus 1918 metams?

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

KARĖS PAVEIKSLAI.

Generolo Pershing kariuomenė, einanti į musio liniją, prie tranšėjų. Šitas karės paveikslas spalvuotas, 16x20 colių didumo. Tai yra vėliausias paveikslas iš karės lauko. Kaina 35c.

Paveikslas Karėvių Rekrutų, einantių į Praneuziją. Atsisveikinimas su mylimaisiais. Tai yra vienas iš didžiausių paveikslų, 16x20, spalvuotas. Kaina 25c.

Visi Šv. Valstijų Prezidentai, pradėdant George Washington, baigiant dabartinioju W. Wilson, su parašu po kiekvienu, kokis yra Viduryje ne-prigulmybės deklaracija. 16x20. Kaina 25c.

Paveikslėlis Trijų Prezidentų: Geo. Washington, Abraham Lincoln ir W. Wilson. Yra tai vienas iš patrijotiškų paveikslų, su parašu: "Amri-ca, We Love You", 16x20. Kaina 25c.

Nė vienas ištikimas Šveicarijos Valstijoms žmogus negali buti be viršaminių paveikslų. Kas nori visus 4 paveikslus, gaus už 75c. Pinigus galite siųsti krasos ženkliais, 2 ir 3 centų. Gi daugiau kaip 35c. — iš-pirk money orderį.

Joseph J. Kizis, Bentleyville, Pa.

PASARGA!!!

Reikalauja šimtą tukstančių meka-nikų, chaufferių, cndžių taisytojų, mo-torsiklių taisytojų, magntų taisytojų, automobilių indžių testyrių ir važiuo-tojų ant motorsiklių, taip pat ir prie-aeroplanių, kaip ir ant juriųjų laivų, didžiausia proga pas mus išmukti virš-mėnų amatų ir gauti geras vietas, ne-tiktai kad užimti vietą tų, kurie pa-traukti į kariuomenę, bet kad ir pa-čiam papultu, butų lengviau kariuoti.

A. J. Kubilius, New York City.

"TIKYBA ir DORA"

Laikraštis leidžiamas Kunigų Ma-rijonų Chicagoje. Eina du kartų į mėnesį. Rašo apie tikėjimo dalykus, pa-duoda žinių iš katolikių visuomenės gyvenimo, duoda atsakymų į visokius užklausimus iš tikėjuo ir doros srities. Kaina metams \$1.00. Egz. — 5c.

Agentams už metinę prenume-ratą duodame 30c., už pavinius numerius po 2c.

"TIKYBA IR DORA", 1631 W. North Ave., Chicago, Ill. Kas nori gauti vieną numerį, turi atsiųsti 1c. krasos ženklej.

DIDELIS ISPARDAVIMAS

Pirma Savaitė

Paskelbiame, kad atidarėme Vėliausio Inrengimo Fonografu Krautuvę

Su visais vėliausios rusies fonografais, Victor Victrolas, Columbia Grafonolomis, Pathe Fonografais ir daugeliu kitu, per daug skaitlingu, kad išskait-liavus.

Visa tai prieinama kaina.

Užlaikome abypusius rekordus visose kalbose. Atkreipiame Jusų domą į mūsų specialius aida-rymo savaitė \$15.00 fonografus, kuriuos parduo-pame už

10.98

Užėikite ir apžiurėkite mūsų naują vietą su tam tikrais ban-dymų kambarėliais, tai išeis Jums ant naudos.

Dėkavodami iškalno už pirmesnius malonumus, paliekame su pagarba

The Grand Phonograph & Piano Co. Inc.

390 Grand St. Dvi Krautuvi 267 Grand St. Tel. 3701 Stagg BROOKLYN, N. Y. Tel 62 Greenpoint

"GARSO" SPAUSTUVĖ ATDARA nuo 8 valandos ryto iki 9 valandai vakaro. Nedėliandienais ir šventadieniais uždaryta.

Vietinės Zinios.

RENGIASI PRIE BAZARO.

Didž. New Yorko Tautos Fondo apskritys uoliai rengiasi prie Bazaro, kurį jis nutaręs laikyti tuoj po Velykų, New Plaza salėje. Gruodžio 26 d. apskritys turėjo susirinkimą. Išrinkta pradžia darbu reikalingos komisijos ir nutarta prie to darbo kviesit visas katalikiškas idėjines vietas lietuvių draugas. Asmenys pasiūstų su klebonais pasitarti, pranešė, jog pastarieji Bazarą rengimui užjaučia ir sulig išgalės prižadėję jį renči. Pasutuliniai vietos lietuvių veikėjai visi žada uoliai pūgelbėti. Todel apie Bazarą pasisekima jokios abejonės ir buti negali. Reikia tik visiems sutrusti ir savo pasižadėjimus bei gerus norus darbu parenti. Visokius nurodymus Bazarą reikale suteikia Mat. Milukas, sekret. 456 Grand St.

MOTERYS SURENGĖ VAKARĄ.

Kalėdų vakare, Karalienės Aniolų parap. salėj buvo vakarėlis. Surengė jį Mot. Sąjungos kuopa. Suvaidinta buvo "Geriau Vėliau, negu niekad". Vaidinimas but nieko sau išjęs, jei but salė ir scena didesnė, na, ir jei senbernio rolė vaidinęs but gyvenis buvęs ir girdimai kalbėjęs; o, rods, užkimes nebuvo, kaip kad vienas - kitas vaidinusių, Kalėdų šalčiams spustelėjus. Visi kiti savo roles gan gerai atliko, ypač senis - pikūrnas (Pusninkas) ir senmergės rolę vaidinusi p-lė Aušriūtė. Abiejai, vaidinimus patiko. Bet gal dar labiau patiko koncertinė programo dalis.

P-lė Česnavičiūtė sudainavo dvi dainėli iš operetės "Sylvia". Gan gerai pavyko. P-lės Aušriūtės solo tikrai pasigerėtinus buvo. Į "Saulėlė Raudona" sugėbėjo indėti sielos ir tos grožės, kurią visi atjaučia, bet išpildyti tegali tam tikrą dovaną ir išsilavinimą turintieji. P-y Orlausko ir Snehodolskio duetas nepergeriausia nusisekė. Sakė, pjanas tam kalbas. Duetas p-lių Česnavičiūtės ir Aušriūtės "Plaukia sau laivelis" taip gerai plaukė, kaip tas dainos laivelis. Tų dviejų panelių, p-y Orlausko ir Saurusaičio, kvartetas, gan gerai sudainavo keičiat liudies dainų. Programą užvožė p-ni O. Bendaravičienė trumpu susirinkusiųjų raginimu.

Po to šokta, linksmintasi. Publikos buvo į 100, neminint vaikų gero kaupio. Beje, dar dvi mergaiti sudainavo bevardį dialogą iš "Mot. Dirvos". Taip sau buvo.

APSIZIURĖKITE, MOTE-RELES.

Brooklyno Mot. Sąjungos narės Kalėdoms nė šokių, nė tokių prezentų nuo "Mot. Dirvos" buvusios redaktorės ir administratorės apturėjo. Joms (o gal ir visoms Atherikos sąjungietėms) buvo atsiųsta po pletkaujantį laiška. Tame laiške nesigėdijama nužirėjimą mesti nė ant dabartinės Mot. Sąjgos centro valdybos, nė tiesiog apvoginti dvi buvusios centro valdybos nari.

Laiške pasirodo neva didelė Mot. Sąjungos prietelka, bet savo kerštais ir melagysčių skelbimu Sąjgoje suirutę daro ir ja gramzdina. Geriansia tą laiška pečiundėti, kad jis dienos šviesos nematyti. Moterys, apsižiurėkite ir nesidukite suvadžioti asmenims, kurie Sąjungą savo keršto įrankiu pavertė nori.

MOKSLEIVIŲ TEATRAS.

Pirmą kartą Didžiojo New Yorko lietuvių istorijoj moksleiviai stačius scenon komediją "Nepadėjus ko kasti". Vaidinama dalvraus

New Yorko apielinkės moksleiviai ir gabūs artistai.

Po vaidinimui bus įvairūs pamarginimai: dainos, deklamacijos ir t. t. Dalyvaus Vyčių 12 kuopos choras. Tas viskas bus Aušros Varty parapijos pobažnytinėje salėje (568-570 W. Broome St., New York City), subatos vakare, sausio 5 d. Kviečia visus atsilankyti į šį vakarą.

Didž. N. Y. Moks. Valdyba. METINIS SUSIRINKIMAS.

Lietuvos Vyčių 41 kuopos metinis susirinkimas įvyks ketverge, sausio 3 d., 8 val. vakare, Sv. Pam. Apreiškimo parapijos salėje.

Pasargą: Kurie nariai dar nėsate užsimokėję mėnesinių duoklių, malonėkite ateiti ir užsimokėti šiame susirinkime, kad nebutumet spenduoti arba išbraukti.

V. Barzdaitis, rašt.

S. L. R. K. A. 134 kp. ir L. B. D.

Mėnesinis susirinkimas bus nedėlioį, sausio 6 d., po pamaldų, An. Karalienės parapijos salėje. Šitas susirinkimas tuomi bus svarbus, nes bus išduota metinė atskaita. Taipgi per šį susirinkimą užims naują valdyba savo vietas, t. y., pirm. V. Abramavičius, fin. rašt. M. Vizgirda. Kiti tie patys likosi savo vietose.

Šitas susirinkimas yra specialiskai užsimokėjimui savų mėnesinių mokėsių. Visi atsilankykite ir užsimokėkite už ateinančius metus. Kurie užsimokėz į Lėšų Fondą šikhalno už visus metus \$1.20, budami šeimnoį, galės laikraštį "Garsą" pamainyti knygomis vertės \$1.00. Knygas pasirinkti, kurios yra skelbiamos orgape.

P. Montvila, rašt.

S. L. R. K. A. New York - New Jersey Apskr., gruodžio 23 d., susivaižavimo, sv. Jurgio par. salėje, C. Brooklyn, N. Y. PROTOKOLAS.

Apskr. pirm. S. Pranis atidaro posėdį. Ingaliotiniai pribuvo nuo šių kuopų:

- 65 kp., Paterson, N. J. - J. Sprainaitis ir J. Lekavičius.
36 kp., Newark, N. J. - V. Žemaitis, F. Vileikis, S. Pranis ir S. Klapatauskas
134 kp., Brooklyn, N. Y. - P. P. Povelonis, P. Mulevičius, V. A. bromavičius, A. Drabišis, P. Montvila, A. Judeckienė ir E. Daniuniūtė.
115 kp., C. Brooklyn, N. Y. - J. Anumavičius, J. Šubaliauskas ir G. Janionis.
135 kp., Brooklyn, N. Y. - V. Pukas, K. Dumblis ir J. K. Miliauskas.
42 kp., Brooklyn, N. Y. - P. Isodžintė, J. Lukoševičius, K. J. Krušinskas, V. Daubaras ir V. Bendaravičius.

Svečiai buvo pp. K. Strumskis, J. B. Kaupas ir P. Lukoševičius. Jiems suteikta sprendžiamas balsas.

Reportai apskričio valdybos tapo išklausti ir priimti.

Mokėstys į apskričio išdą
Balansas \$4.38
65 kp., per J. Sprainaitį 30
115 kp., per J. Anumavičių 1.00
42 kp., per K. Krušinską 1.00
36 kp., per V. Žemaitį 1.00
135 kp., per P. Lukoševičių 58
Viso \$8.26

Išleista už popierą, atvirutes ir pašto stampas .43
Gruodžio 23 d. išde lieka \$7.83
Perskaitytas pračio apskr. suvažiavimo protokolas, kuris su mažais pataisymai tapo priimtas.

Nutarimai.

1) Nutarta skolinoms kuopoms į apskričio išdą už 1917 metus pratyti užsimokėti ant ateinančio suvažiavimo. Neusimokėjusius nu-

stos balso apskričio suvažiavimui.
2) Plačiai apkalbėjus kaip geriau sudarius didesnę agitacijos veikimą, tapo priimtas inėsimas 16 prieš 2 balsu, kad padidinti apskr. išdą, mokant kuopoms į apskričio išdą per metus po 10c, nuo kiekvieno kuopoj esančio nario. Mokes- tis gali buti paimtas iš kuopos išdo.
P. S. Šį inėsimą priėmus, duota kuopoms savo susirinkimose persvarstyti. Laikas naujo mokesnio bus skaitomas nuo 1918 m.

3) Nutarta rengti "Apraundos Savaite", susidėjus apskričio valdybai su Centro Raštine, del sudarymo tinkamų plianų. (Kuopos visokiais reikalais "Apraundos Savaite" kreipkitės antrašu: 456 Grand St., Brooklyn, N. Y.)

Inėsimai.

1) Del sugrįžusių į Lietuvą S. L. R. K. A. narių po karės klausimas atidėtas ant ateinančio apskr. suvažiavimo.
2) 42-ros ir 135-os kuopų atstovų pagėdavimas, kad "Garsas" spaustuvė būtų ilgiaus vakarais atdara, tapo priimtas. Centro raštiniukas P. Mulevičius paniskino, kad jau po Naujų Metų bus atdara ilgiaus. Tuomi inėsimas tapo išrištats.

3) 93 kp., Easton, Pa., klausė per laiška, ar galima jai prigulėti prie N. Y. - N. J. apskr., nutarta, kad gali prisidėti su tokioimis pat išlygomis, kaip ir visos N. Y. - N. J. kuopos.

4) Sekančiam suvažiavimui vieta paduota Brooklyn ir Newark. Didžiumą balsų gavo Brooklynas. Susivaižavimas nutarta laikyti vasario 24 d., 1918, Karalienės An. parapijos salėje.

Apskr. Valdybos rinkimas.

Pirm. likosi senasis S. Pranis, jo pagalbininku J. B. Kaupas, rašt. P. Montvila, išdinininku V. Žemaitis. Organizatoriais likos visi pirmiaus buvę. Tuomi suvažiavimo posėdis užsihaigė.

Apskr. pirm. S. Pranis. Apskr. rašt. P. Montvila.

Registrantams Zinotina.

Dabartiniu laiku daugelis užsi- registravusių birželio 5 d. gauna taip vadinamus "Questionairs". Juos veikiai reikia išpildyti, gražinant vietiniam "Local Board". Lietuviai nemokantieji angliskai gali kreiptis vakarais "Garsą" administracijon, kur jiems bus prigelbėta į klausimus atsakyti.

TEISME.

Teisėjas. - Ką nori, žmonele?
Moteris. - Aš atėjau su skundn.
Teisėjas. - Ką skundi?
Moteris. - Nugį savo vyrą, kuris yra kaip laikrodis.
Teisėjas. - Kaip tai? Ką jis daro?
Moteris. - Nugį kas valanda mane muša.

Šeškas.

"Jomak, netruk katę už vuodegos, juk žinai, kad jai skauda".
"Ar netrukniu; aš tik laikau, o ji pati traukia".

SPONSONORIA "GARSĄ" REMIAUSIŲ IR POLITIKOS MĖNESINIS LAIKRAŠTIS

"PAZANGA" yra skiriamu prasilavinusiems lietuviams ir apskaitėjusiems darbininkams.
"Pažanga" sutraukė prie savęs gabiausias Amerikos ir Europos lietuvių rašytojus, pripildoma todėl originaliais raštais.
"Pažanga" pažymi įvairius pažangos apsirėkimus ir givdėna gyvenimo klausimus tautiskai-krikioniškoje dvasioje.
"Pažangos" metinis numeretas 42 kp., pusemetni \$1.25, pavienis num. 20c.
"Pažangos" Redakcijos ir Administracijos adresas:
"PAZANGA",
614 W. Mahanoy Ave., Mahanoy City, Pa.

Tel. 4423 Greenpoint.

Dr. J. WALUKAS
Valandos:
nuo 8 iki 10 ir ryto
nuo 1 iki 3 po pietų
nuo 6 iki 8 vakaro
Nedėliomis pagal sutarimą.
69 So. 3-rd Street, BROOKLYN, N. Y.

PRANAS GRAZYS.
Muriju, cementuaju, malveju ir taisau šalygatvius ir sklepus. Darbą gvarantuaju.
522 Lorimer Street, Brooklyn, N. Y.

Telephone 3460 Stagg.

HARRIS COHEN

KOSTUMERISKAS KRIAUCIUS
483 Grand St., Brooklyn, N.Y.
Tarpe Keap St. ir Union Ave.
Siuvame ir renduojame rubus.

ŠOKIŲ MOKYKLA

PROF. STERNO
Šokių Mokykla.
Zinoms per 36 metus, kaip gabiausias šokių žinovas.
952 Broadway, kam. Myrtle Ave., Brooklyn, (paie L. Sta.)
Seni ir jauni mokiniai, Valens. Two step, Foxrot ir visoki kiti populiški šokiai. Mokiname merginų vyrus ir vaikus. Duodame privatiskas lekcijas, jei pagėdaujama. Mokykla atdara kasdien nuo 9 ryte iki 11 vakare, taipgi ir nedėlios popiečiuose ir vakare. Privatiskas kambaris del mokinio. Dedama visos atidė. Taipgi mokiname ir stėdžiaus šokius.

500 Grand St., kamp. Union Ave. BROOKLYN, N. Y.

Gramafonai ir Rekordai!
Lengvais Išmokesčiai.
Didelis pasirinkimas lietuviskių rekordų.
J. STOJOWSKI,
579 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Mokliškai Pririnkti Akiniai

yra vieninteliai, kokius jus nešioti turėtumet.
Reikalaudami akinų matykite
D-rą H. A. Medoff
40 APTIEKOJ
500 GRAND ST., kamp. Union Ave. BROOKLYN, N. Y.
OFFISO VALANDOS
10-12 A. M. 3-5 P. M. 6-8 P. M.

Naudokites iš Progros Siame Momente.

Savo centais ingykite nuosavy maista.
Sintai farmy pardavimui apielinkėse New York, New Jersey ir Long Island City, kur geriausias žemės.
Budavojume, perkame ir parduodame namus, farmas, lotis, krautaves ir dirbtuves. Išrendavojume, inširiname namus ir formišius geriausiose kompanijose.
Susižeidusiems veidne provas krintinose ir civiliuose teismuose, aprupindami patyrcinaiis advokatais.

A. B. ZINIS REALTY CO.

456 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Gyvenimo vieta: 300 So. 1-st St. Tel. Stagg 3920.
U. S. e: nuo 9 ryto iki 9 val. vakare. Nedėliomis nuo 8 iki 10 vakaro.

TEMYKITE!

Savininkai namų ir kurie dar nerutarite namų, ogi
Lietuvis Kontraktieris
POVLAS P. KUBILIUS
nrujus namus padavovu ir senus pataisan. Taipgi Dažydė. Padirbu iš medžio ko tik kam reikia. Taigi turėdami tokį tautietį tarp savęs, kreipkitės pas mane, o aš jums atliksiu darbą kongeriansiu.
Taigi gerbiamieji kreipkitės po šitu adresu:
POVLAS P. KUBILIUS
301 So. 1-st St., Brooklyn, N. Y.

Teisingiausia ir geriausia lietuvių APTIEKA

Visame Brooklyne
Sutaisau gyduoles kongeriansias teisingiausiai ir apielinkėje
kaoms, kaip ktut. Užlaiko visokias šoles, saknis, dšles ir visokias liekantas, kurios tik yra vartojamos. Kraip kitas pas mane ypatiskai ar per laiskus, o visada apturėsite tikrus draugiskus patarimus savo tikroj lietuviskoj kalboj.
Mano gyduoles yra garantuojamos ir tikrai pagolbės jums visokiuose neema-gumose ir su mano roda atves jus į sveikatą ir normaliską kaonimę. Mėgkit jusy gyduoles pirkti pas mane. Užtikrinu, kad kartį mėgim ir vėl atstaujinait ir kitiems apie mano gyduoles pasakosit.
Mano Aptieka atdara diegą ir naktį. Visada kreipkitės pas:
FELIKSAS KUDIRKA,
TIKRAS LIETUVISKAS APTIEKORIUS IR SAVININKAS
64 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Isteigta 1888. PASKOLOS NAMAS

Tel. Conn.
\$100.000.00 paskoloms ant deimantų, laikrodėlių, bizunterijos ir drabužių.
Mes patarnaujam kiekvienam.
H. GOODY & SONS,
274 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Pigūminai ant deimantų, laikrodžių, bizunterijos ir drabužių.

Tel. Stagg 3933.
Jacob Jankowitz
Sanitary Plumbing, Heating & Gas Fitting.
Atlieka visokius darbus greitai ir pigiai.
404 Keap St., Brooklyn, N. Y.

Telephone 1934 Greenpoint.
Gydlau ligituis įvairiomis ligitomis, o ypač nuno specialai,
TAI MOTERŲ LIGOS.
DR. H. MENDLOWITZ
271 Berry St., Brooklyn, N. Y.
Kampus So. 1-mos gatvės.
Gerai įsitenykit adresu:
DR. H. MENDLOWITZ
271 Berry Street,

DR. H. MENDLOWITZ

DR. CHAS. TESCHBERG, D. D. S.
Lietuviškas Dantistas,
Kalba lietuviskai.
500 Grand St., Kamp. Union Ave., Brooklyn, N. Y.

DYKAI! DYKAI!
...Aš ištraukiu dantis be skausmo ir velni tiems, kurie duoda taišyti ir naujus indėti.

...Aš ištraukiu dantis be skausmo.
Ofiso valandos: nuo 9 A. M. iki 8:30 P. M. Pėnyčiomis uždaryta. Nedėliomis nuo 10 A. M. iki 1 P. M.
DR. CHAS. TESCHBERG, D. D. S.
Lietuviškas Dantistas,
Kalba lietuviskai.
500 Grand St., Kamp. Union Ave., Brooklyn, N. Y.

Gramafonai ir Rekordai!

Lengvais Išmokesčiai.
Didelis pasirinkimas lietuviskių rekordų.
J. STOJOWSKI,
579 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Kuliavas ir Bundonis
Shoe Store
Užlaikome geriausių ryšių ševėrykus vyrams, moterims ir vaikams. Čevėrykai geriausių formų, kaip W. L. Douglas, Emerson ir kiti geriausių istirbysčių. Kainos teisingos ir prieinamos. Ypačnai užprašome mus krautvų aplankyti lietuvius, o užtikriname, kad ant visados liksite patenkintais mūsų kostumeriais. Atminkite adresą, užėdami pas

BUNDONIS BROS.
183 Bedford Avenue, Kamp. No. 7-th St., BROOKLYN, N. Y.

J. GARŠVA

Graboriai (Undertaker) Laidotuviu

Direktorius
Išbalsamuoju ir laidoju numirusius ant visokių kapinių.
Parsamdau Automobilius ir Karietas Veselijoms, Krikšty-noms ir šiaip pasivažinėjimams.

144 N. 5-th St. OFISAI: 264 Front St.
BROOKLYN, N. Y. C. BROOKLYN, N. Y.
Tel. 7907 Main. Tel. 7907 Main.

New Plaza Hall

Dvi Didelės SALES
Del
BALIŲ, BANKIETŲ YPATNGAI VESELIJŲ IR LINKSMŲ VAKARĖLIŲ
PUIKUS KAMBARIŲ MĖTINGAMS
Arba šiaip VISOKIEMS Susirinkimams ir t. t.

A. Miller, Savininkas

121-31 Havemeyer St., 265-267 So. 1-st St., 318-324 Grand Street, BROOKLYN, N. Y. Telephone 4437 Stagg.

TIESIAI NUO FABRIKANTO

COMMERCIAL LEATHER GOODS CO.
Vienatinė Pigiausia Krautuvė Pocketbukų, Krepsėlių, Valizų, Lietėari-gių ir Kuparų.
MES TAIPGI PATYS VISKĄ TAIŠOME.
354 Grand St. Brooklyn, N. Y.

S. GINSBURG

Tel. Greenpoint 2671
Parduoda deimantus, laikrodėlius, bizunterija, stlabrū ir stiklo indus.
Specialės kamos lauke švenčių.
Pataisymai mano specialiskumas.
145 Grand St., tarpe Berry ir Bedford ave., BROOKLYN, N. Y.

Linksmų švenčių mano kostumeriams ir gerai pasinaudoti.

Tel. 3359 Greenpoint.

M. MIERZWINSKAS

Užlaiko Didelę Bučernę
Kuriose galima gauti už pereinamiausia kainą visokios mėsos, užlaikomos pagal krajavą madą, kaip tai: kalakutų, ančių, vištų, jaunų paršukų, kumpių, skilandžių visokių, dešrų ir visaip padarytos rukytos mėsos.
Visados šviežia mėsa ir čystai (švariai) užlaikoma.

M. Mierzwinkas
123-125 Grand St., Brooklyn, N. Y.